

РЕШЕНИЕ

№ 149

гр. Бургас, 01.09.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – БУРГАС в закрито заседание на първи септември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Румяна Ст. Калошева Манкова

Членове: Кирил Гр. Стоянов
Десислава Д. Щерева

като разгледа докладваното от Румяна Ст. Калошева Манкова Въззивно гражданско дело № 20222000500298 по описа за 2022 година за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството по делото е образувано по жалба на С. А. Б. от с. В., П. област, чрез пълномощника адв.Н., против решение № 587 от 16.06.2022г. по гр.дело №769/2022г. на Бургаския окръжен съд в частта, с която е оставена без уважение подадената от него жалба против разпределение на суми от 07.04.2022г. по изп.д. №217/2018г. на ЧСИ Делян Николов, рег.№ 804 на НК.

Иска се отмяна на обжалваното решение като неправилно и незаконосъобразно и постановяването на друго, с което атакуваното разпределение да бъде отменено. Твърди се, че неоснователно Бургаският окръжен съд е приел, че разрешенията, дадени по в.гр.дело №33/2022г. на Бургаския апелативен съд са задължителни за него и вместо да обсъди доводите на жалбоподателя, е потвърдил разпределението, след като е констатирал, че указанията на въззивната инстанция са изпълнени от съдебния изпълнител. В решението по гр.дело №33/2022г. на БАС е прието, че наложената от съд възбрана по определен иск, преди образуване на изпълнителното дело, ползва всички кредитори на длъжника при принудително изпълнение върху този имот, съгласно т.3 на ТР от 01.07.2018г. по т.д.№1/2015г. на ОСГТК на ВКС. Жалбоподателят счита, че цитираното тълкувателно решение и практиката на ВКС не съдържат отговор на въпроса - какво е действието на обезпечителната възбрана, вписана от кредитор върху отчужден от длъжника имот преди и извън изпълнителното производство.

Твърди се, че в мотивите на цитираното тълкувателно решение е възприето становище, различно от това на БАС – съгласно чл.452, ал.2 ГПК извършените от длъжника разпореждания с възбранения имот са прогласени от законодателя за недействителни спрямо вискателя, който е наложил

възбраната. Сочи се, че съгласно чл.457, ал.1 и ал.2 ГПК, в случаите на наложена от съдебния изпълнител възбрана, всички изпълнителни действия, включително възбраната, ползват и присъединените вискатели. По отношение на „обезпечителната“ възбрана обаче, ТР№4/2017г. на ОСГТК на ВКС приравнява действието на възбраната с положителното решение по чл.135 ЗЗД – и това е относителна недействителност на разпореждането спрямо кредитор, обезпечил уважения си иск за вземане с възбрана и ищеца – кредитор с уважен иск по чл.135 ЗЗД. Цитираното тълкувателно решение е предшествано от многобройна практика на ВКС, постановена по реда на чл.290 ГПК в същия смисъл, и доразвита в ТР от 09.07.2019г. по тълк.д. №2/2017г. на ОСГТК на ВКС. Счита, че положителното решение по чл.135 ЗЗД създава възможността само за конкретния кредитор да изпълнява върху отчуждения имот, с изключение на съответната община за данъци и такси върху имота, без да се конкурира с други кредитори на длъжника, включително и НАП за други задължения, несвързани с имота. Аналогично е разрешението и за обезпечения кредитор, вписал възбрана върху имот извън и преди изпълнителното производство, като отчуждаването на имота след възбраната е относително недействително само за него, не и за другите кредитори. Такава възбрана, при принудителното изпълнение има действието на уважен иск по чл.135 ЗЗД. Приобретателят на имота не е длъжник, а само търпи изпълнение върху своя имот и то само от кредитор, по отношение на който придобиването е прогласено за недействително.

В жалбата е посочено още, че обжалваното разпределение неправилно е извършено общо за всички имоти, вместо поотделно за всеки от тях.

На последно място се твърди, че длъжникът „Старт инвест“, след извършване на разпределението, е погасил своите задължения към НАП и при потвърждаването му от съда, в полза на агенцията неоснователно ще бъдат разпределени недължими суми.

Отговор на жалбата е подаден от Н. Ф. Д. и Н. В. Д., граждани на Р. Ф., чрез техния пълномощник адв.Т. Искане се оставяне и без уважение като неоснователна. Излагат се доводи, че обжалваното разпределение е напълно съобразено с указанията на БАС по гр.дело №33/2022г. Поради това и пререшаването на правния спор е недопустимо.

Бургаският апелативен съд, предвид становищата на страните, доказателствата по делото и приложимия закон, намира следното:

Жалбата е подадена от надлежна страна, в законоустановения срок, против акт, подлежащ на инстанционен контрол, редовна и допустима е и следва да бъде разгледана по същество.

Производството пред Бургаския окръжен съд е образувано по жалби на С. Б., вискател по изп.дело №217/2018г. на ЧСИ Делян Николов, и на „Старт инвест“ ЕООД, длъжник по делото, против разпределение на суми от 07.04.2022г. С обжалваното решение Бургаският окръжен съд е констатирал, че разпределението е изготвено съгласно указанията на БАС, дадени с решение по гр.дело №33/2022г., с което е отменено предходно разпределение и делото е върнато на съдебния изпълнител. Посочено е, че Бургаският окръжен съд споделя мотивите на БАС в отменителното решение, поради което жалбите са оставени без уважение.

С решение № 17 от 08.02.2022г. по в.гр.дело №33/2022г. на БАС, след отмяна на решение № 390 от 21.10.2021г. по гр.д. № 1484/2021г. на БОС, е

отменено разпределение изх.№ 26222/01.07.2021г., извършено от ЧСИ Делян Николов по изп.д.№217/2018г. Съдът е указал на съдебния изпълнител, при изготвяне на новото разпределение по чл.495 от ГПК и предвид това, че в случая от сумата посочена като цена на продаденото при публична продажба имущество се ползват и всички присъединени вискатели – включително и тези присъединени по право, преди разпределяне на суми между хирографарните кредитори по чл.137 от ЗЗД, съдебният изпълнител следва да прецизира привилегиите по чл.136 от ЗЗД, като прецени привилегията по чл.136, ал.1, т.6 от ЗЗД за описаното в разпределението вземане на Държавата за публични задължения в размер на 443 266,05 лв. от длъжника по изпълнителното дело „Старт инвест“ ЕООД.

При извършеното ново разпределение от 07.04.2022 г. съдебният изпълнител е изпълнил дадените в отменителното решение на БАС указания, като предвид привилегията по чл.136, ал.1, т.6 ЗЗД е разпределил за вискател НАП 159 361.51 лв. от събраната за разпределение обща сума от 186 452 лв., постъпили от продавача на шест самостоятелни обекта в сграда в гр.Несебър, к.к.,„Слънчев бряг-запад“, „Амадеус лукс“, собственост на „ККП 77“ ЕООД, придобило имотите чрез апортна вноска от длъжника „Старт инвест“ ЕООД след вписана обезпечителна мярка „възбрана“ по чл.397, т.1 ГПК по искане на вискателя Ст.Б. и цедиралите в негова полза свои вземания П. Д. и А. Д. За купувач на продаваното имущество е обявен вискателя Ст.Б. по съответно предложените от него цени за всеки един от 6-те имота.

Извършеното разпределение, съобразно дадените от БАС указания относно привилегиите е правилно.

Жалбоподателят не излага възражения по фактите, а по правото, досежно разпределеното от ЧСИ вземането на НАП от длъжника „Старт инвест“ ЕООД с привилегията по чл. 136, ал. 1, т. 6 ЗЗД.

Тезата на Б., че наложената по негово искане възбрана по чл. 397, ал. 1, т. 1 ЗЗД дава възможност само на него да изпълнява върху отчуждения имот, без да се конкурира с други кредитори на длъжника, в т.ч. НАП, за други негови задължения, несвързани с имота, изведена от позицията, че относителната недействителност на разпореждането на длъжника с възбранения имот е само по отношение на него като обезпечен кредитор, но не и за другите присъединени кредитори по изпълнителното производство, образувано след разпореждането с имота под възбрана, е неотносима към разпределението по чл.495 ГПК. Това е така, тъй като относителната недействителност на разпореждането с възбранен в обезпечително производство имот дава право на вискателя, поискал възбраната, да реализира принудително изпълнение върху чужд имот, придобит от трето лице след наложената възбрана. Действие по принудително изпълнение е осъществяването на публична продажба на възбранения имот. Извършването на разпределение на получената сума не е изпълнително действие /т.10 от ТР №2 от 26.06.2015г. на ВКС по тълк.д. №2/2013г./. Следователно, относителната недействителност на разпореждането с възбранен в обезпечително производство имот е без правно значение при разпределението на получени при изпълнението суми, в което участват и присъединените кредитори.

И както е посочено в ТР №1/2015г. от 10.07.2018г., възбраната не е вещно право, а вещна тежест и за разлика от ипотеката, не дава право на предпочтително удовлетворение, а само обезпечава възможността за

ефективна реализация на принудително изпълнение спрямо възбранения имот. Наложената възбрана гарантира осребряване на имота, но не гарантира удовлетворяване на кредитора в пълен обем, тъй като получената от публичната продан сума подлежи на разпределение между всички кредитори на длъжника, чийто имот е възбранен. И още: „Съдържанието на правото на кредитора с наложена възбрана за обезпечение на изпълнението на парично задължение се заключава в това, той да се удовлетвори от цената на възбранения имот по съразмерност според привилегията и наличието на други вземания“. Ерго, при извършване на разпределение на суми, получени при принудително изпълнение върху възбранен в обезпечително производство имот, придобит от трето лице след наложената възбрана, обезпеченият кредитор, не се ползва с право на предпочтително удовлетворение и по отношение на него е приложима разпоредбата на чл. 137, ал.1 ЗЗД, при зачитане на привилегированите вземания по чл.136 ЗЗД.

Цитираните мотиви на горното тълкувателно решение на ВКС не се „доразвиват и допълнително изясняват“ с ТР от 11.03.2019г. по тълк.д.№ 4/2017г. и ТР от 09.07.2019г. по тълк.д.№ 2/2017г., двете на ОСГТК на ВКС, постановени по въпроси касателно искът по чл.135 ЗЗД, както твърди жалбоподателят. Относителната недействителност по Павловия иск дава възможност на кредитора да удовлетвори вземането си от стойността на вещта, предмет на разпореждането на длъжника, но не дава право на предпочтително удовлетворение /извън специалната хипотеза на ал.4/, т.е. и в този случай на относителна недействителност са приложими привилегиите по чл.136, ал.1 ЗЗД, което обезсмисля аналогията на жалбоподателя с разглеждания случай на обезпечен кредитор, вписал възбрана върху имот извън и преди изпълнителното производство.

В обжалваното решение окръжният съд не е разгледал възражението на жалбоподателя за друг недостатък на атакуваното разпределение - извършването му за общо постъпилата сума от отделни публични продани на съответните имоти, а не последователно за всеки самостоятелен обект, което да даде възможност на вискателя-купувач да се откаже от някои от обектите при условията на чл.495, изр. 2 ГПК.

Горното възражение настоящата инстанция намира за основателно.

При извършената публична продан на процесните шест имота са били определени начални цени за всеки един от тях. Подадени са отделни наддавателни предложения от вискателя С. Б. /вж.том 9, стр.3100 -3130/, обявен за купувач. Изготвянето на едно общо разпределение от продажбата на тези няколко имота и общо разпределение на сумата от проданта на всички имоти е неправилно. Касае се за едновременно провеждане на няколко публични продани, макар и същите да са в един и същи времеви период и за купувач да е обявен само един наддавач, като трябва да се държи сметка, че всеки самостоятелен имот има отделна оценка, обявена начална тръжна цена, за всеки се внася самостоятелно наддавателно предложение, както и съответен, кореспондиращ на обявената начална тръжна цена задатък. От своя страна наддавачът може да има различно процесуално поведение по отношение на всеки имот - може да се откаже да заплати цената като понесе съответната отговорност за задатъка, разноските и нанесените от това вреди на останалите, а за имотите, за които не е осъществено внасянето на определената цена, се прилагат съответно и правилата на чл. 493, т. 2 и чл.

494, ал. 2 ГПК. Тази разделност на производството и предвидените от закона във връзка с неговото осъществяване или осуетяване правни последици, налага изготвянето на отделно разпределение за всеки самостоятелен обект или ако същото е в един акт да е конкретно посочено от съответната сума от проданта на конкретен имот каква част от вземанията на вискателите се погасява.

Предвид изложените съображения, изготвеното от ЧСИ Д. Николов общо разпределение и потвърждаващото го решение на БОС следва да бъдат отменени и делото върнато на съдебния изпълнител за изготвяне на ново разпределение, съобразно дадените указания.

При новото разпределение следва да се прецени твърдението в разглежданата жалба, че към настоящия момент длъжникът „Старт инвест“ ЕООД няма задължения към фиска, тъй като те са погасени от постъпления по други изпълнителни дела.

Мотивиран от горното, Апелативен съд - Бургас

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 587 от 16.06.2022г., постановено по гр.дело №769/2022г. на Бургаския окръжен съд в частта, досежно жалбата на С. А. Б., като вместо него **ПОСТАНОВЯВА:**

ОТМЕНЯ разпределение на суми № 13975/07.04.2022г., извършено по изп.дело № 20188040400217 на ЧСИ Делян Николов, рег. № 804 на КЧСИ.

ВРЪЩА делото на ЧСИ Делян Николов за изготвяне на ново разпределение, съобразно дадените в мотивната част указания.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____